

Mateřská škola Velký Ořechov,
okres Zlín,
příspěvková organizace

„Oříšku, řekni nám proč...“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

zpracovaný v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a rámcovým programem pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR č. j. 32 405/2004 a v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Dokument byl zpracován kolektivem školy, projednán a schválen pedagogickou radou dne 29. srpna 2025 .

Obsah

1	Údaje o škole	3
1.1	Identifikace školy.....	3
1.2	Pár slov o nás - obecná charakteristika školy	4
1.3	Podmínky vzdělávání	4
1.4	Organizace vzdělávání.....	5
1.4.1	Kroužky pro předškoláky	7
1.4.2	Pro všechny děti	Chyba! Záložka není definována.
1.5	Životospráva a psychohygienické podmínky	7
1.6	Řízení MŠ.....	8
1.7	Personální a pedagogické zajištění	9
1.8	Spoluúčast rodičů	9
1.9	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
1.10	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí mimořádně nadaných	11
1.11	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
2	Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy.....	14
2.1	Rámcové cíle.....	16
2.2	Dílčí cíle a vzdělávací nabídka.....	18
2.3	Formy, metody a zásady vzdělávání.....	30
3	Tematické integrované bloky	32
3.1	Rozpracování tematických bloků	Chyba! Záložka není definována.
4	Evaluace v MŠ Velký Ořechov	52
4.1	Pravidla vyhodnocování	52

Příloha č. 1	Plán pedagogických porad
Příloha č. 2	Plán hospitační a kontrolní činnosti
Příloha č. 3	Spolupráce s partnery
Příloha č. 4	Plán spolupráce MŠ a ZŠ
Příloha č. 5	Plán spolupráce s rodiči dětí
Příloha č. 6	Plán rozvoje pedagogických pracovníků

1 ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 IDENTIFIKACE ŠKOLY

Název: Mateřská škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Velký Ořechov

Sídlo: Velký Ořechov 27, 763 07

Ředitelka: Mgr. Alena Maňásková

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Marcela Miklášová

Učitelky:

- Markéta Pučalíková
- Bc. Michaela Sedláčková
- Denisa Drábečková
- Mgr. Michaela Gregorová
- Martina Sedláčková

Školní asistentka:

- Martina Sedláčková

Asistentka pedagoga:

- V současnosti není

Provozní pracovníci:

- Renata Gregorová, školnice
- David Lukašík, topič
- Eva Ondrůšková, uklízečka MŠ
- Lada Čagánková, vedoucí ŠJ, hospodářka
- Ivana Gajdůšková, hlavní kuchařka
- Pavlína Kalášková, kuchařka
- Lenka Řezníčková, kuchařka
- Eva Gregůrková, kuchařka
- Lenka Řezníčková, uklízečka

Provozní doba školy: pondělí - pátek: 5:45 – 16:45 hodin

Telefon:

- 739 887 073 (pro I. třídu)
- 602 474 969 (pro II. třídu)
- 605 195 946 (pro III. třídu)
- 728 365 022 (ředitelka)

E-mail: msorechov@msorechov.cz

Web: www.msorechov.cz

Facebook: www.facebook.com/msorechov

Datová schránka: w7gk3t5

IČO: 750 201 90

Kapacita MŠ: 76

- Zapsané děti ve školním roce 2025/2026: 64 , z toho děti se speciálními vzdělávacími potřebami: 1

1.2 PÁR SLOV O NÁS - OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je příspěvkovou organizací obce Velký Ořechov od roku 2003 a je jedinou mateřskou školou v obci. Samotná mateřská škola funguje v obci od roku 1958, kdy byla jedna třída umístěna v základní škole a v roce 1976 byla uvedena do provozu samostatná budova mateřské školy se dvěma třídami a školní jídelnou pro žáky ZŠ. V roce 2002 byla mateřská škola zastřešena a nadstavěna a v této nové části budovy se nachází byty a velká společenská místnost obce, která byla v srpnu 2012 přeměněna na třetí třídu MŠ. V uplynulých letech byla provedena výměna oken, radiátorů, rekonstrukce plynové kotelny, zateplení budovy, rekonstrukce vodoinstalace v traktu MŠ, rekonstrukce umývárny dětí v I. a II. třídě a sociálního zařízení pro zaměstnance. Byla zařízena sborovna pro učitelky, vybaveny byly prostory pro ukládání spisů, kabinety a sklad prádla. Do mateřské školy dochází děti z pěti okolních obcí. Kromě Velkého Ořechova jsou přijímány děti z Kelníků, Dobrkovic, Doubrav a Částkova. Od 12. 3. 1999 je škola součástí sítě Škol podporujících zdraví.

Mateřská škola leží uprostřed obce, má dispozici velkou vlastní zahradu a obecní dětské hřiště se soustavou prolézaček, klouzaček, šplhadel a dalších herních prvků, v přední části bylo v roce 2016 vybudováno sportovní hřiště a v roce 2019 rekonstruována přední část zahrady, vybudováno parkoviště. V roce 2020 proběhla komplexní rekonstrukce a přístavba školní jídelny a kuchyně, v roce 2024 byla vyměněna střecha, provedeno zateplení a částečně klimatizace, vstup na terasu ve III. třídě. V roce 2025 byly namontovány fotovoltaické panely.

O správu hřiště i údržbu travnatých ploch zahrady se stará obec. Škola má v bezprostředním okolí také velké sportovní hřiště a vhodné přírodní terény pro pobyt venku a pohybové aktivity.

Součástí příspěvkové organizace je školní jídelna, která zajišťuje v hlavní činnosti stravování také žákům základní školy a v hospodářské činnosti zaměstnancům školy, obce a dalším strávníkům.

1.3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola má tři třídy a dělí děti dle věku. Vzhledem k tomu, že jsme součástí Sítě škol podporujících zdraví, je naší prioritou výchova ke zdravému životnímu stylu a tomu záměru přizpůsobujeme také nároky na prostředí školy. Každá třída má prostornou hernu s nábytkem

podle schválené státní normy – stolky a židličky ve třech velikostech, policové a skříňkové systémy k ukládání hraček, stavebnic a výtvarných pomůcek, třídy jsou vybaveny, pevným, závěsným nebo mobilním inventářem k rozvoji pohybových dovedností (klouzačky, žebříky, kladina, švédská bedýnka, trampolíny, padák, sestava Bobles apod.).

V každé třídě je část herní plochy kryta koberci, ve třídách mají děti k dispozici počítače, dotykové obrazovky nebo interaktivní tabule s adekvátními programy (Alík, Klubíčko, Těšíme se do školy atd.) Škola má zpracován systém logopedické péče, o děti se starají tři logopedické asistentky Mgr. Marcela Miklášová, Mgr. Michaela Gregorová, tato oblast je zastřešena SPC pro děti s vadami řeči při MŠ, ZŠ a SŠ Valašské Meziříčí, pracoviště Zlín. Průběžně zařazují do vzdělávacích činností hlasová, dechová i artikulační cvičení všechny učitelky.

Ve škole mají zaměstnanci pro práci k dispozici dostatek počítačů s příslušenstvím a notebooky, tablety, dataprojektory s plátnem, dále DVD a CD přehrávače, video a televizor, přístup k tiskárnám a kopírkám.

Pracovní kolektiv školy je poměrně stabilní, čtyři učitelky mají vysokoškolské vzdělání (učitelství pro MŠ a I. stupeň ZŠ, speciální pedagogika), tři mají úplné střední odborné vzdělání s odpovídající kvalifikací. Provozní pracovníci mají pracovní poměr s adekvátními pracovními úvazky.

Škola má zpracován školní řád a další vnitřní předpisy a směrnice k zajištění provozu organizace. Každoročně jsou prováděny prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Škola se pravidelně zapojuje do projektů OP VVV a dalších grantových a dotačních programů.

1.4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti jsou do tříd rozdělovány zpravidla s ohledem na věk, případně i individuální vzdělávací potřeby.

Uspořádání dne v MŠ:

I.	třída - Berušky
----	-----------------

Zpravidla:

5,45 - 9:30 - ranní hry podle volby a zájmu dítěte, svačina, hygiena, individuální práce s dětmi, zaměstnání dětí (frontální či skupinové řízené učitelkou), ranní cvičení, hygiena, ovocná přesnídávka

9:30 - 11:30 - pobyt venku

11:30 - 12:30 - příprava na oběd, oběd, čištění zubů, otužování, hygiena, příprava na odpočinek, čtení před spaním, poslech pohádky

12:30 - 13:30 - odpočinek

13:30 - 14:00 - hygiena, svačina

14:00 – 16:45 - hry a zájmové činnosti, individuální práce s dětmi, ve středu do 16 hodin

Ve třídě Berušek jsou zařazeny děti od tří do pěti let, působí zde Bc. Michaela Sedláčková, začínající (3 roky praxe v MŠ) a Denisa Drábečková (1. rok praxe)

II.	třída - Broučci
-----	-----------------

7,00 - 15,00 hodin

Rozvrh dne je totožný s I. třídou. Obě třídy se střídají dle rozvrhu v okrajových dobách provozu MŠ.

Obě třídy se střídají pravidelně ráno a odpoledne v délce provozní doby. Ve třídě pracují Markéta Pučalíková (11 let praxe) a Mgr. Marcela Miklášová (22 let praxe).

III.	třída Včelky
------	--------------

Zpravidla:

6:45 – 9:30- ranní hry podle volby a zájmu dítěte, svačina, hygiena, individuální práce s dětmi, řízená činnosti skupinová či frontální, ranní cvičení, hygiena, ovocná přesnídávka

9:30 – 11:30 - pobyt venku

11:30 – 12:30- příprava na oběd, oběd, čištění zubů, hygiena, příprava na odpočinek, čtení před odpočinkem, pohádka

12:30 – 13:30 - odpočinek, klidná hra nebo činnost

13:30 – 15:30 - hygiena, odpolední svačina, hry zájmové činnosti, individuální práce. Od 15:30 hodin budou děti pobývat ve službu konající třídě

Ve třídě jsou zpravidla zařazeny děti, které plní povinné předškolní vzdělávání a dále děti, které dosáhnou věku pěti let do konce kalendářního roku.

Doba pro povinné předškolní vzdělávání je stanovena od 7:30 do 11:30 hodin.

Ve třídě učí Mgr. Michaela Gregorová (13 let praxe) a ředitelka Mgr. Alena Maňásková (44 let praxe). Doplnění překryvu zajišťuje Martina Sedláčková (4 roky praxe).

Překrývání učitelek je zabezpečeno.

Třídy mají vytvořeny svoje rituály: na začátku a konci týdne, při svátcích a narozeninách dětí i učitelek apod.

Při negativním vývoji epidemiologické situace v souvislosti s nákazou COVID 19, případně při jiných zvláštních důvodech, bude u dětí s povinným předškolním vzděláváním zavedena

distanční výuka dle platných předpisů. Budou zjištěny podmínky a možnosti u všech těchto dětí a v případě potíží se zajištěním distančního vzdělávání u některých dětí bude individuálně zajištěn způsob vzdělávání na dálku podle konkrétní situace.

Přijímací řízení do MŠ probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání § 34 a dále je konkretizováno ve Směrnici ředitelky školy k přijímání dětí v aktuálním školním roce a ve Školním řádu MŠ čl. IV, odst. 20.8.

1.4.1 Kroužky pro předškoláky

- Zpívánky – 1- x týdně cca 30, děti potřebují sešit na písničky. Vede Markéta Pučalíková, čtvrtek odpoledne.
- Předškolní angličtina - 1 x týdně 45 minut společně a individuálně v ranních a odpoledních činnostech - jde o osvojení základů mluvené formy řeči, reakci na jednoduché anglické fráze, přiměřená slovní zásoba v tématech: barvy, číslice 1 – 10, hračky, ovoce a zelenina, rodina, zvířata, počasí, tělo, písničky, říkanky k tématu. Vede Alena Maňásková a Michaela Gregorová, pondělí odpoledne.
- **Pro všechny děti**
 - Hýbánky – 1 x týdně 45 minut , rozvoj pohybových dovedností dětí, hudebně pohybové aktivity. Vede Michaela Sedláčková, úterý odpoledne
 - Od listopadu 2025 zahájení předplavecké výuky v Plavecké škole Zlín. Jde o 10 lekcí vytváření kladného vztahu dětí k vodě, hry s vodou, prvotní plavecké pohyby atd.

1.5 ŽIVOTOSPRÁVA A PSYCHOHYGIENICKÉ PODMÍNKY

Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna v souladu s vyhláškou 107/2005 Sb. o školní stravování ve znění pozdějších předpisů.

Děti mají k dispozici samoobslužnou formou pitný režim, dětem v případě potřeby pomáhají učitelky.

Na pobyt venku jsou v případě vycházek děti děleny do skupin, mají adekvátní bezpečnostní vybavení: reflexní vestičky, učitelky terčíky a je jim doporučeno nosit u sebe mobilní telefon pro nečekanou událost. Před každým pobytem mimo areál školy musí být děti poučeny

o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Při pobytu na zahradě mají třídy vymezen prostor, který zpravidla využívají. Mohou se střídat a obměňovat. Při využívání dětského hřiště i zahrady se musí děti i personál řídit provozním řádem zahrady a hřiště.

Při organizaci dne je dbáno na rytmické střídání činností tak, aby respektovaly všeobecné potřeby předškolních dětí i jejich potřeby individuální.

Denně jsou zařazována ranní cvičení, tělovýchovné chvíle, pohybové hry, pohybové aktivity na zahradě MŠ, dětském hřišti i sportovním hřišti v blízkosti školy.

Potřeba odpočinku a relaxace je umožněna odpočinkovými kouty ve třídách a dále odpoledním odpočinkem, v I. a II. třídě na lehátkách s lůžkovinami a pyžamem.

1.6 ŘÍZENÍ MŠ

Řízením školy je pověřena ředitelka školy, která je i statutárním orgánem, má ustanovenu svoji zástupkyni.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.

Je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř, tak navenek a to prostřednictvím organizačního měsíčního plánu, rodiče jsou informováni prostřednictvím systému Twigsee nástěnek, webových stránek, Facebooku a v ojedinělých případech písemnými zprávami ve formě lístku ve skřínce dítěte. Je zpracováno organizační schéma školy, k dispozici jsou telefonní čísla, případně e-mailové adresy na zaměstnance. Jsou svolávány provozní porady dle potřeby a pedagogické porady dle plánu viz příloha č. 1. Je aplikován program Twigsee – školka v kapse jak pro pedagogy, tak pro rodiče dětí.

Ředitelka vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do řízení, respektuje jejich názor.

Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci. Ředitelka i všichni zaměstnanci pracují jako tým a spolupracují s rodiči dětí.

Plánování pedagogické práce a chod mateřské školy je funkční a využívá zpětné vazby.

Vedení školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s pedagogickými pracovníky a společně rozhodují o otázkách, týkajících se ŠVP.

Ředitelka má nastaven kontrolní systém, provádí hospitace a kontroly dle plánu - příloha č. 2, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Z výsledků kontrol a evaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem Obcí Velký Ořechov a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s jinými organizacemi v místě příloha č. 3, se základní školou viz plán

spolupráce příloha č. 4, s jinými mateřskými školami a s odborníky, kteří poskytují poradenské služby, a zejména s rodiči dětí viz příloha č. 5.

1.7 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Šest pedagogických pracovníků - ředitelka, učitelky mají požadované vzdělání, z toho čtyři vysokoškolské. Všechny, včetně ředitelky, si průběžně doplňují v rámci DVPP i samostudiem. Ředitelka vytváří podmínky pro profesionální růst pedagogů, na rozšiřování jejich profesních kompetencí. Je zpracován plán rozvoje pedagogických pracovníků - příloha č. 6.

Rozvrh přímé vzdělávací práce je koncipován s ohledem na odpovídající dobu překrývání ve třídách, s přihlédnutím k ekonomice délky provozu, vyplývající z potřeb rodičů dětí a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Škola spolupracuje při zajišťování specializovaných služeb, ke kterým příslušnou kompetenci nemá, s odborníky - školskými poradenskými pracovníky, lékaři, pedagogicko - psychologickou poradnou apod.

Dvě z učitelek mají kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky, tři učitelky mají vzdělání pro práci logopedické asistentky.

Odpovídající a funkční je personální obsazení nepedagogických profesí v MŠ, jak v mateřské škole, tak ve školní jídelně.

Zaměstnanci ve vztahu k rodičovské veřejnosti uplatňují partnerský postoj, využívat odbornosti a zkušenosti k vytváření pozitivního a důvěryhodného vztahu k MŠ jako instituci navazující, rozvíjející, doplňující a kompenzující rodičovské působení.

1.8 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě pomáhat zajistit dítěti takové prostředí, kde je dostatek mnohostranných podnětů přiměřených k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Reagujeme na individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí na základě každodenního styku s dítětem i jeho rodiči. Snažíme se, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra, porozumění, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Mají možnost vyjádřit své připomínky k ŠVP i TVP. Rodiče jsou zapojováni do spolupráce a jsou vstřícní požadavkům učitelek při plnění cílů v TVP. Pomáhají zajistit pro potřeby školy např. přípravu kostýmů a oblečení na různá vystoupení, vypomáhají při pořádání kulturních či společenských akcí pořádaných školou aj. Rodiče jsou průběžně informováni o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení i o jeho chování. Spolupracujeme s rodiči při řešení

vzniklých problémů; snažit se jim předcházet. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich děti; nabízí rodičům poradenský servis i různé osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

1.9 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen děti se SVP) potřebují k naplnění svých vzdělávacích možností na rovnoprávné úrovni se svými vrstevníky poskytnutí **podpůrných opatření**. V rámci podpůrných opatření jde např.: o úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, úpravu podmínek, používání kompenzačních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, snížení počtu dětí ve třídě a další. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Jejich uplatňování se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření prvního stupně se mohou uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení, a to na základě školou vypracovaného plánu pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory

Umožňuje naplánovat vzdělávání konkrétního dítěte tak, abychom respektovali jeho potřeby, schopnosti, dovednosti a osobnostní rysy. Při tvorbě plánu klademe důraz na stručnost, praktičnost, přehlednost a využitelnost. Průběžně ho vyhodnocujeme a aktualizujeme v souladu s pokroky a potřeby dítěte.

Podpůrná opatření vyšších stupňů (druhého až pátého) může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Jestliže naplnění vzdělávacích potřeb dítěte podpůrným opatření prvního stupně nepostačuje, doporučíme zákonnému zástupci dítěte využít poradenské pomoci za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Individuální vzdělávací plán

Tento plán zpracováváme na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Je to závazný pracovní materiál sloužící učitelkám podílejícím se na výchově a vzdělávání dětí se SVP. Umožňuje pracovat podle jeho schopností a individuálním tempem. Cílem je najít optimální úroveň, na níž může dítě pracovat. Individuálním přístupem rozumíme: osobní přístup (pochvala, odměna), zohlednění některých charakteristik žáka, citlivost, opakování a upevňování, úprava podmínek, efektivní metody vzdělávání. V průběhu celého školního roku může být IVP doplňován a upravován podle potřeb dítěte. Úzce spolupracuje se školským poradenským zařízením, které nám poskytuje poradenskou podporu a nejméně jedenkrát za rok vyhodnocuje naplňování IVP.

Asistent pedagoga

Škola zajistí jeho přítomnost na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání žáka (příp. více žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

Východiskem pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání /dále RVP PV/, kde je toto vzdělávání zpracováno v samostatné kapitole. Cíle a záměry jsou pro všechny děti společné.

Přístupy k dětem se SPV

V prostředí naší mateřské školy se v co největší míře snažíme přistupovat k dětem se SPV individuálně a vycházet z jejich osobnosti. Respektujeme a uspokojujeme jejich základní potřeby psychické a sociální povahy, dbáme na dostatečný přísun různorodých a bohatých podnětů a zabezpečujeme potřeby jejich vývoje důležité pro jejich další rozvoj.

Při práci s dětmi se SPV bereme ohledy na aktuální změny zdravotního stavu a reagujeme na ně přizpůsobením obsahu, metod, forem a organizačních zajištění. Volíme vhodné vzdělávací metody a prostředky. Nevystavujeme děti situacím, které nemohou zvládnout, podporujeme je v činnostech, ve kterých zažijí úspěch. Stavíme na silných stránkách dítěte, dáme jim možnost zažít úspěch, ocenit i dílčí úspěchy a snahu. Neporovnáváme s ostatními dětmi a dbáme, aby měly na činnosti dostatek času. Úzce spolupracujeme s rodiči dítěte, informujeme je o vzdělávacích pokrocích dítěte.

V současné době pracuje ve II. třídě asistentka pedagoga na plný úvazek pro jedno dítě. Pracuje v těsné součinnosti s učitelkami, je pečlivá, důsledná a má s dětmi velmi hezký vztah.

1.10 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Třídní učitelky vytvoří nadaným dětem IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření (1. - 4. stupně) pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Např. možnost obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zařazení do skupiny starších dětí, případně předčasný nástup dítěte do základní školy.

Přístupy pedagogů se přizpůsobují mimořádným schopnostem dětí. Pro nadané děti je velmi důležité jejich nadání rozvíjet. Velkou výhodou je, že většinu úkolů, her a rozvíjejících metod,

kteřé použijeme u nadaných dětí, lze využít i v práci s ostatními dětmi v lehčí variantě. U dětí nadaných rozvíjíme jeho silné stránky, ale současně pracujeme i s jeho slabiny. Při práci s nadanými dětmi věnujeme pozornost komunikaci, pozorně nasloucháme tomu, co říká, vytváříme prostor pro prezentaci výkonů dítěte. Vzdělávací aktivity jsou pestré, možnosti a podmínky jsou nakloněny pro rozvoj nadání dětí.

1.11 PODMÍNKY A ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Pro dvouleté dítě je vstup do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. V tomto období se projevuje silnější potřeba vazby na dospělou osobu. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Při zařazení dvouletých dětí do naší mateřské školy bereme ohled na jejich vývojová specifika. Musíme počítat s tím, že dítě okolo druhého roku zůstává většinou stále silně závislé na matce či jiné dospělé osobě o něj pečující. Odloučení se mohou projevit formou pocitu bezmoci a vzteku. Tyto pocity se mohou projevit neadekvátní reakcí ve formě záchvatu vzteku či agrese vůči vrstevníkům. Dvouleté děti nemusí být ještě dostatečně samostatné a mnohdy potřebují nejenom soustavnější dopomoc učitelky, ale také zvýšenou potřebu individualizované péče. Je potřeba brát v úvahu jejich zvýšenou potřebu spánku a zajistit tak klidný prostor pro odpolední odpočinek. Také musíme dát dětem delší čas i při stravování a sebeobsluze. Dvouleté děti také potřebují větší emoční podporu (pohlazení, objetí), také značnou míru pozornosti a vedení. Mají omezenou dobu pozornosti, nejsou dostatečně samostatné a také špatně (často nesrozumitelně) mluví.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udržují pozornost jen velmi krátkou dobu. Při výchovně vzdělávacím procesu dvouletých dětí je pro nás základem hra.

Význam hry u dvouletých dětí

V tomto období dítě začíná upřednostňovat hru s vrstevníky před hrou s dospělými. Hra je paralelní – nehrají si spolu, ale vedle sebe, hrají si stejným způsobem. Pravidla hry jsou většinou egocentrické a nastavené tak, aby byla hra výhodná právě pro ně. Dítě při hře rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Hra se stává přípravou pro práci a úkoly, které je čekají v dalších letech. Hra také slouží k tomu, aby se dítě lépe vyrovnalo s těžkostmi. Vztah k hračkám je spíše majetnický, mají sklony k hromadění hraček.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z principů: jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je úprava podmínek ve třídách a mateřské škole tak, aby bylo možné respektovat u dvouletých dětí jejich specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti. Naším cílem je v co největší míře u dětí zabezpečit hygienické, psychosociální, věcné a personální podmínky. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. V průběhu roku se nadále počítá s nákupem dalších vhodných hraček či pomůcek. Hračky jsou umístěny přehledně, bezpečně a v úrovni, tak aby na děti bez obtíží dosáhly. Ve třídách jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Při pobytu na školní zahradě je využíváno pouze odpovídající zahradní vybavení vzhledem k věku dětí. Byly doplněny i průlezky pro děti dvouleté. Vzhledem k jejich bezpečnosti děti mohou využívat travnatou část zahrady, hřiště a pískoviště. Vzhledem k tělesné výšce je ve třídách odpovídající sedací nábytek. Umývárny v obou třídách odpovídají požadavkům dvouletých dětí (výška záchodu a umyvadla). Jsou zakoupeny stupínky a přebalovací podložka. Umývárny jsou vybaveny sprchou. V každé třídě je jedna učitelka, která je proškolená v oblasti vzdělávání dvouletých dětí. Ostatní učitelky si znalosti doplňují samostudiem.

Zajištění průběhu vzdělávání

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciací).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

Postupně ve spolupráci se zřizovatelem vytváříme co nejlepší vhodné podmínky pro vzdělávání a rozvoj dětí mladších tří let.

1.12. Podmínky a zajištění vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud počet dětí, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti, ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. V současné době není v MŠ žádné dítě s těmito potřebami.

2 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU MATEŘSKÉ ŠKOLY

Náš školní vzdělávací program vychází z Rámcového programu předškolního vzdělávání se zřetelnou profilací výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Jde nám o aplikaci zásad školy podporující zdraví, vzdělávací obsah je postaven na vytvoření integrovaného systému tematických bloků, zaměřujeme se na pedagogickou diagnostiku jako jeden ze zdrojů plánování pedagogické práce a na evaluaci a hodnocení naší činnosti jako zpětné vazby celého vzdělávacího procesu. Tento program je veřejně přístupný na webu MŠ, v tištěné podobě ve vstupní hale školy, na požádání může být zapůjčen zájemcům k prostudování. Rodiče jsou pravidelně seznamováni s tímto dokumentem na úvodní společné schůzce v září. Jsou brány v potaz jejich náměty a připomínky. Hlavní záměry programu představují aplikaci zásad školy podporující zdraví, vzdělávací obsah programu postaven na vytvoření integrovaného systému tematických bloků, dále se zaměřujeme na pedagogickou diagnostiku dítěte jako jeden ze zdrojů plánování pedagogické práce a na evaluaci a hodnocení naší činnosti jako zpětné vazby celého procesu. ŠVP zaměřujeme na poznávání vztahů a souvislostí, které spojujeme s poznáním světa. Tím chápeme poznávání přírody a přírodních jevů a dějů, ale také světa lidí a poznávání vzájemných vztahů, chování a jednání, objevování mravních hodnot. Rozvíjíme pracovní schopnosti a dovednosti dětí, poznávání a experimentování, tvoření pojmů, myšlenkové operace. Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí, které děti potřebují jak pro své úspěšné pokračování v systematickém vzdělávání, tak k celoživotnímu učení se. Filozofií naší školy je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvořivého jedince cestou přirozené výchovy, to vše v příjemné a přátelské atmosféře mateřské školy.

Snahou naší školy je vytvořit prostředí:

- kde je pohoda;
- kde se dítě cítí dobře a umí se radovat;
- kde panuje důvěra;
- kde dítě není přetěžováno;
- kde je dostatek zážitků a možností k jeho seberealizaci ve všech oblastech;
- kde dítě najde přátelské a přirozené prostředí;
- kde se může rozvíjet po všech stránkách.

Chceme být školou, otevřenou rodičovské veřejnosti a úzce s ní spolupracovat. Podporujeme všestranný tělesný a duševní rozvoj dítěte. Snažíme se rozvíjet jeho osobnost a individualitu v kolektivu vrstevníků. Poskytujeme podněty ke zvyšování vzdělávací úrovně, pečujeme o jazykový projev, podporujeme zdravý životní styl.

Snažíme se o to, aby si děti uměly vážit opravdových hodnot v lidském životě.

Vzdělávací obsah je tvořen pěti integrovanými bloky. Každý integrovaný blok obsahuje dílčí podtémata. Vzdělávací cíle a očekávané výstupy vycházejí z pěti oblastí předškolního vzdělávání. Tyto oblasti jsou propojené, vzájemně se ovlivňují, prolínají se a navazují na sebe. Učitelky ve třídách pracují podle třídního vzdělávacího programu, kde jsou konkretizovány dílčí cíle a očekávané výstupy, které jsou v podobě činností a příležitostí, které nám vymezují, čeho by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dosáhnout. Projektování vzdělávacích cílů, očekávaných výstupů a vzdělávací nabídka jednotlivých integrovaných bloků jsou učitelkou upravovány, konkretizovány a doplňovány tak, aby respektovaly potřeby dětí a vycházeli z jejich věkových a vývojových zákonitostí. Učitelky dle svého uvážení, podle konkrétních potřeb a situací volí jednotlivá dílčí podtémata.

Integrované bloky

Integrovaných bloků je pět. První integrovaný blok je zaměřen na adaptaci a seznámení dítěte s prostředím mateřské školy. Následující čtyři integrované bloky jsou zaměřeny na seznamování dětí s přírodou, se změnami v přírodě, které s sebou přináší změny ročních období, seznamování s některými typickými znaky jednotlivých ročních období a činnostmi, které s daným obdobím souvisí. Blíže viz. Oddíl III.

-

2.1 RÁMCOVÉ CÍLE

Při vzdělávání všech dětí v mateřské škole sledujeme tyto rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Zároveň usilujeme o vytváření základů klíčových kompetencí:

A. KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme dítě k:

- soustředěnému pozorování, zkoumání, objevům, hledání souvislostí, experimentování s užíváním jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňování získaných zkušeností v praxi a v dalším učení - elementárním poznatkům o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje a k orientaci v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- přirozené zvědavosti, aktivitě, všímavosti, schopnosti radovat se z úspěchů, které samo dokázalo a k poznání, že se může mnohému naučit, radovat se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- spontánnosti, schopnosti dokončit to, co započalo, pracovat dle pokynů - sebehodnocení i hodnocení druhých
-

B. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme dítě k:

- samostatnému řešení problémů, na které stačí, náročnější problémy řeší s pomocí dospělého
- k všímání si dění kolem, nebýt pasivní
- spontánnímu řešení problémů a situací (vlastní nápady, varianty), využívání dosavadních zkušeností, fantazii a představivosti
- užívání logických, matematických a empirických postupů při řešení myšlenkových i praktických problémů
- užívání číselných a matematických pojmů
- pochopení rozlišnosti řešení (vedoucí k cíli či nikoli)
- pochopení, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli

C. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme dítě k:

- samostatnému vyjadřování, správné formulaci vět, porozumění druhému

- vyjadřování a sdělování svých prožitků, pocitů, nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, ...)
- komunikaci bez zábran a ostychu
- rozšiřování slovní zásoby
- orientaci v knížkách, encyklopediích

D. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme děti k:

- samostatnosti při rozhodování, k vytváření a vyjádření vlastního názoru
- uvědomování si důsledků svého jednání
- rozpoznání nevhodného chování, nespravedlnosti, ubližování, agresivity
- citlivému a ohleduplnému projevu k druhým, pomoci slabším
- domluvě a spolupráci ve skupině
- respektování a dodržování pravidel
- přijímání kompromisů
- obezřetnosti vůči neznámým lidem a situacím, schopnosti odmítnout to, co je mi nepříjemné

E. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

Vedeme děti k:

- učení plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat svoje hry a činnosti
- schopnosti rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky
- svobodnému rozhodování
- smyslu pro povinnosti ve hře, práci i učení
- schopnosti vážit si práce druhých
- spoluvytváření pravidel společného soužití mezi vrstevníky
- odpovědnému chování ve zdravém a bezpečném prostředí (přírodním i společenském)
- ochraně zdraví a bezpečí svého i druhých

Vzdělávací obsah je propojen do pěti oblastí:

A. DÍTĚ A JEHO TĚLO - oblast BIOLOGICKÁ

Záměr vzdělávacího úsilí: podporovat růst a tělesný vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu dítěte, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu dítěte, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit se sebe obslužným dovednostem a vést dítě ke zdravým životním postojům.

B. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA - oblast PSYCHOLOGICKÁ

Záměr vzdělávacího úsilí: rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost dítěte, rozvíjet intelekt dítěte, řeč, jazyk, rozvíjet poznávací procesy a funkce, city i vůli, rozvíjet sebe pojetí a sebe nahlížení dítěte, jeho kreativitu a sebevyjádření.

C. DÍTĚ A TEN DRUHÝ - oblast INTERPERSONÁLNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci, zajišťovat pohodu těchto vztahů.

D. DÍTĚ A SPOLEČNOST - oblast SOCIÁLNĚ KULTURNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti, uvést dítě do světa kultury a umění,

pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, pomoci dítěti přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty, pomoci dítěti podílet se na utváření společenské pohody.

E. DÍTĚ A SVĚT - oblast ENVIRONMENTÁLNÍ

Záměr vzdělávacího úsilí: založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, založit u dítěte elementární povědomí o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

2.2 DÍLČÍ CÍLE A VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

A. V biologické oblasti se u dětí zaměřujeme na:

- fyzický rozvoj a pohybovou koordinaci
- jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka
- sebeobsluhu
- zdraví, bezpečí

U dětí podporujeme:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávání v oblasti biologické směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v oblasti fyzického rozvoje a pohybové koordinace:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) jemné motoriky, koordinace ruky a oka
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály sebeobsluhy
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony zdraví, bezpečí
- pojmenovat části těla a některé orgány, znát jejich funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

Učitelka dětem nabízí činnosti:

- pohybové lokomoční: chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, nelokomoční: změny poloh a pohybů těla na místě a jiné pohybově zaměřené - základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.
- manipulační a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním
- seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené: vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- konstruktivní a grafické
- hudební a hudebně pohybové
- pracovní a sebeobslužné (jednoduché) v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí, na ochranu zdraví, osobního bezpečí, na vytváření zdravých životních návyků činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- smyslové a psychomotorické hry

B. V psychologické oblasti se u dětí zaměřujeme na rozvoj:

- jazyka a řeči
- poznávacích schopností a funkcí, představivosti a fantazie, myšlenkových operací
- sebepojetí, citů a vůle

V oblasti JAZYKA A ŘEČI u dětí podporujeme:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu □ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Zaměřujeme se na rozvoj:

- výslovnosti, gramatické správnosti řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím jsou obklopeny
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- domluvit se slovy
- porozumět slyšenému
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Učitelka dětem nabízí činnosti:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmičné hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest umožňuje
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek

V oblasti POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ A FUNKCÍ, PŘEDSTAVIVOSTI, FANTAZIE a MYŠLENKOVÝCH OPERACÍ u dětí podporujeme:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Zaměřujeme se na rozvoj:

- vnímání
- pozornosti, soustředěnosti, paměti
- tvořivosti, vynalézavosti, fantazie
- rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
- časoprostorové orientace
- základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
- řešení problémů, učení

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního dokázaly:

- v oblasti rozvoje VNÍMÁNÍ
 - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
 - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
 - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- v oblasti rozvoje POZORNOSTI, SOUSTŘEDĚNOSTI, PAMĚTI
 - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
 - vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
 - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- v oblasti rozvoje TVOŘIVOSTI, VYNALÉZAVOSTI, FANTAZIE
 - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- v oblasti ROZLIŠOVÁNÍ OBRAZNÝCH ZNAKŮ A SYMBOLŮ, GRAFICKÉ VYJADŘOVÁNÍ
 - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
 - rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- v oblasti ČASOPROSTOROVÉ ORIENTACE
 - chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
 - orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- v oblasti ZÁKLADNÍCH MATEMATICKÝCH, POČETNÍCH A ČÍSELNÝCH POJMŮ A OPERACÍ
 - chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
 - přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- v oblasti ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, UČENÍ
 - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
 - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
 - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
 - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
 - postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
 - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností - velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky, jejich charakteristických znaků a funkcí
- manipulaci s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem - třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant činnosti zaměřené na:
 - vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků
 - vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.
 - poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů - písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce
 - seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
 - číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod. a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
 - zasvěcení dítěte do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hru, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrozumnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozumnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

V podoblasti SEBEPOJETÍ, CITŮ A VŮLE u dětí podporujeme:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Zaměřujeme se na rozvoj:

- sebevědomí a sebeuplatnění
- sebeovládání a přizpůsobivosti
- vůle, vytrvalosti, citů a jejich projevů

Vzdělávání v této podoblasti směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly:

- v oblasti rozvoje SEBEVĚDOMÍ A SEBEUPLATNĚNÍ
 - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
 - uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
 - vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
 - podílet se na organizaci hry a činnosti
- v oblasti rozvoje SEBEVLÁDÁNÍ A PŘIZPŮSOBIVOSTI
 - ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
 - uvědomovat si svoje možnosti a limity
 - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- v oblasti rozvoje VŮLE, VYTRVALOSTI, CITŮ A JEJICH PROJEVŮ
 - vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
 - uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
 - prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
 - zachytit a vyjádřit své prožitky
 - zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické - předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích, mimické vyjadřování nálad - úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod., vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních vytváří příležitost pro spontánní hru
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

C. V interpersonální oblasti se zaměřujeme na:

- komunikaci s dospělým
- komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech

U dětí podporujeme:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů mezi dětmi
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četbu, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

D. V sociálně- kulturní oblasti se zaměřujeme na:

- společenská pravidla a návyky

- zařazení do třídy/do skupiny/
- kulturu, umění

U dětí podporujeme:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávání v oblasti sociálně-kulturní směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v podoblastech:

- společenských pravidel a návyků
 - uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
 - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
 - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- zařazení do třídy /skupiny/
 - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
 - začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- kultura, umění
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
 - vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- učitelka dětem nabízí činnosti zaměřené na
 - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
 - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
 - přípravy a realizace společných zábav a slavností - oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.
 - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- učitelka využívá a zařazuje
 - aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
 - různorodé společné hry a skupinové aktivity - námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod. umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
 - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti - poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének
 - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
 - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- aktivity přibližující dítěti - pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) umožňuje
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

E. V environmentální oblasti se zaměřujeme na:

- poznatky, sociální informovanost
- adaptabilitu ke změnám
- vztah k životnímu prostředí

U dětí podporujeme:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávání v oblasti environmentální směřujeme k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla dokázaly v podoblastech:

- poznatků, sociální informovanosti
 - orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný adaptability ke změnám
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim vztahu k životnímu prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- učitelka dětem nabízí činnosti
 - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
 - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
 - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
 - práci s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
 - kognitivní (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
 - praktické, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
 - ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

- přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- kde děti získají poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- učitelka umožňuje
 - sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
 - praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
 - pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- učitelka využívá
 - přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

2.3 FORMY, METODY A ZÁSADY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve své práci uplatňujeme tyto formy a metody práce:

- prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte, využívání situačního učení, kdy bezprostředně reagujeme na situaci, která nebyla plánována
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost

Hlavní zásady pro naši práci s dětmi:

- prioritou je pro nás vždy zájem dítěte, vše v mateřské škole by mělo respektovat potřeby dětí
- hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti, učitelka je spoluhráč, zajistíme dostatek času pro hru.
- respektujeme specifiku předškolního vzdělávání
- uplatňujeme individuální přístup k dítěti
- aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené, různorodé
- důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činností dětem
- sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky zaznamenáváme
- spolupracujeme s rodiči dětí

3 TEMATICKÉ INTEGROVANÉ BLOKY

PROČ JE DOBŘE NA SVĚTĚ?

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok zprostředkuje dětem odpověď na otázku: Kdo jsem a kam patřím?

Cestou poznávání, prožívání a učení uvede děti do společenství ostatních lidí, seznámí je s pravidly soužití, s kulturním a multikulturním prostředím, kterého je součástí. Umožní jim chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě.

Povede je nebát se vyjádřit svůj názor, hodnotit pokroky, ale i uvědomovat si, že za své chování nesou následky. Naučí je umět své chování přizpůsobit skupině a uvědomovat si nejen svá práva, ale také práva druhých. Usilovat o vytvoření prostředí, v němž vládne pocit pohody a radosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve které žije.

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Komunikační kompetence:

- komunikuje v běžných situacích, komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Činnostní a občanské kompetence:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

PROČ JE DOBŘE NA SVĚTĚ?		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY
biologická	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
psychologická	- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory - uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - rozhodovat o svých činnostech - vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

interpersonální	• seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	• navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
sociálně-kulturní	• poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	• uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a

		spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
enviromentální	• seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • poznávání jiných kultur	• orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

PROČ VYTAHOVAT KOLOBĚŽKY, KDYŽ MŮŽEME ŠLAPAT PĚŠKY?

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok klade důraz na pohodu tělesnou duševní a společenskou. Podporuje zdravý životní styl, péči o osobní zdraví a vlastní bezpečnost. Podpora zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky. Vede ke kladnému postoji ke sportu a aktivnímu pohybu. Podpora zdravého sebevědomí a vzájemné komunikace.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

Komunikativní kompetence:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Činnostní a občanské kompetence:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

PROČ VYTAHOVAT KOLOBĚŽKY, KDYŽ MŮŽEME ŠLAPAT PĚŠKY?

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY
biologická	- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) - zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) - pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) - zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými

		pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
psychologická	- rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - rozvoj schopnosti sebeovládání	- vyjadřovat samostatně a smyslně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách - vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) - domluvit se slovy i gesty, improvizovat - porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky - vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
interpersonální	rozvoj kooperativních dovedností	- spolupracovat s ostatními - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
sociálně-kulturní	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

PROČ TO JEŠTĚ NEVÍM?

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento integrovaný blok povzbuzuje děti k poznávání, učení a hledá odpovědi na zvědavou dětskou otázku: "Proč?" Učit se klást otázky a hledat na ně odpovědi. Přispívá k porozumění, že všechno kolem nás se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- učí se, nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatovává; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Kompetence k řešení problémů:

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.

Komunikativní kompetence:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Sociální a personální kompetence:

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.

Činnostní a občanské kompetence:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

PROČ TO JEŠTĚ NEVÍM?		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY
biologická	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
psychologická	- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) - učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) - rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci - sledovat očima zleva doprava - poznat některá písmena a číslice, popř. slova - poznat napsané své jméno - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost - zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) - vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

		• postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahore, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
interpersonální	• rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností verbálních i neverbálních • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	• odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
sociálně-kulturní	• rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	• uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhovost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

PROČ SLUNÍČKO ZAPADÁ?

Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok vede k poznávání živé i neživé přírody a uvědomění si vzájemné sounáležitosti s přírodou, vztahy v přírodě a koloběh života. Uvědomovat si, že svým chováním mohou ovlivnit život na Zemi. Podněcuje děti k tvořivému vyjadřování a k radosti z poznávání a objevování okolního světa.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

PROČ SLUNÍČKO ZAPADÁ?		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY
biologická	• uvědomění si vlastního těla	• zachovávat správné držení těla • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
psychologická	• posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	• vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
interpersonální	• osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	• přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
enviromentální	• pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí	• osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně

	chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
--	---	--

PROČ BARVIČKY VYSKAKUJÍ Z KRABIČKY?

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento integrovaný blok je zaměřen na poznávání všeho, co nás v okolním světě obklopuje. Přiblížit dětem svět umění, vědy a techniky. Uvědomovat si, že svým chováním můžou ovlivnit situaci, nebát se chybovat, postupovat cestou pokusu a omylu, zkoušet experimentovat. Rozvíjet jejich fantazii a představivost. Otevírá obzory pro další poznávání světa.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).

Sociální a personální kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Činnostní a občanské kompetence:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.

PROČ BARVIČKY VYSKAKUJÍ Z KRABÍČKY?		
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE	OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY
biologická	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
psychologická	- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - vytváření základů pro práci s informacemi - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) - chápat slovní vtip a humor - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - utvořit jednoduchý rým - poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon - učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ - nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve

		slovních výpovědích k nim • zorganizovat hru • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
interpersonální	• vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	• uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
sociálně-kulturní	• seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat • rozvoj společenského i estetického vkusu	• porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných

		materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
enviromentální	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) - mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

V rámci společných témat si mohou učitelky stanovovat a doplňovat podtémata, časová dotace je doporučena. Po vyčerpání tématu je nutno jeho plnění krátce zrekapitulovat v hodnotícím listu.

Pravidla pro vytváření třídního vzdělávacího programu:

- Na tvorbě se zpravidla podílejí v každé třídě všechny učitelky.
- Vycházíme ze společných témat, prostřednictvím konkretizace dílčích cílů směřujeme k dosažení stanovených kompetencí u dětí.
- K realizaci dílčích cílů je nutná individuální diagnostika každého dítěte, přehled o jeho znalostech, dovednostech, úrovni rozvoje psychické i fyzické stránky, o rodinném zázemí a zdravotním stavu. Je nutné si uvědomovat možnosti a perspektivy rozvoje každého dítěte, aby nedošlo k přeceňování nebo naopak snížení požadavků na dítě.
- Při výchovné práci je třeba brát zřetel na úroveň dětí ve skupině, modifikovat požadavky z hlediska věku a schopností dítěte, respektovat a usměrňovat zájmy dítěte a vytvářet pozitivní atmosféru ve třídě.
- Třídní program je aktuální, pružný a lze jej pozměňovat, doplňovat, přizpůsobovat potřebám třídy.

4 EVALUACE V MŠ VELKÝ OŘECHOV

4.1 PRAVIDLA VYHODNOCOVÁNÍ

A. Oblast pedagogická

Každý tematický celek posuzovat z hlediska zda:

- vychází z prožitků dětí,
- zájmu dětí
- pedagogického záměru učitelky
- přispívá k rozvoji skupiny
- obohacuje prožívání dětí
- umožňuje individuální rozvoj dítěte ve všech oblastech, na různých úrovních
- je prostředkem ke vzdělávání dětí
- jejich osobnímu uvědomění
- reaguje na podněty, přání dětí, rodičů
- další vlivy

Činnosti realizované v tematickém bloku učitelka hodnotí z hlediska souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti - tj. nejdůležitější aspekt hodnocení a zároveň zpětná vazba pro další práci učitelky.

Otázky evaluace z hlediska výchovně vzdělávacího procesu:

- co se podařilo
- čeho jsme dosáhli: dítě, skupina dětí
- co jsme vyzkoušeli – metody, pomůcky, hry, postupy
- jaký byl výsledek?
- co se nepodařilo a analýza nezdaru – nezájem dětí, změna podmínek aj.
- návrhy pro další práci – co změnit, upravit, vyzkoušet, zaměřit se aj.

Evaluace pomocí obecných cílů předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základních hodnot, na nichž je postavena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná bytost

Z tohoto hlediska je žádoucí, abychom si kdykoli v průběhu dne mohli položit následující otázky a operativně korigovat své působení směrem k požadované kvalitě:

- Co se právě teď dítě učí?
- S jakou hodnotou se setkává?

- Jaký má právě teď dítě prostor pro samostatnost a jakou má možnost ovlivnit situaci, ve které se nachází?

Pravidla evaluace v pedagogické oblasti:

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
Učitelka	téma, podtéma	týdně nebo po dokončení	do TVP
učitelky ve třídě	soulad ŠVP a TVP - metody a prostředky - akce školy a zapojení třídy - účast rodičů na dění	pololetně	pedagogická porada
-učitelky ve třídě	rozvoj dětí u dětí s SVP	2x ročně nejméně 1x měsíčně	do portfolia
každá učitelka	vlastní pg. práce - metody, aplikace nového, prostředky, pomůcky, systém práce	Průběžně	není určeno
ředitelka	hospitace, monitoring	dle plánu a potřeb	písemně, ústně
každá učitelka ředitelka	osobní pracovní rozvoj úroveň odb. znalostí a dovedností, vzdělávání.	1x ročně	není určeno

B. Oblast spolupráce s rodinou

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
ředitelka	náměty rodičů k práci MŠ	dle potřeby	písemně i ústně
pověřená pracovnice MŠ	fotodokumentace MŠ	průběžně	doplnění alba, Facebook, Twigsee
ředitelka	dotazníky, ankety	podle potřeby	Twigsee
učitelky, školnice	zapojení rodičů do činnosti MŠ, pomoc škole	průběžně	písemně
ředitelka	webové stránky školy	průběžně	na internetu

C. Oblast podmínek pro kvalitní uskutečňování školního vzdělávacího programu

Kdo	Co a jak	Jak často	Forma
ředitelka	organizační podmínky materiální podmínky	každoročně	aktualizací ŠVP
ředitelka učitelky	psychohygienické podmínky	průběžně	monitoring hospitace
ředitelka	personální podmínky	1x za rok	Aktualizací ŠVP
ředitelka, hospodářka	ekonomické podmínky	čtvrtletně	výkazy

Komplexní hodnocení ŠVP 2x ročně na pedagogické poradě – ústní a písemné po ukončení školního roku.

Plán pedagogických porad

1. Porada k projednání a schválení pracovní koncepce školy, aktualizace ŠVP,
 - Termín: srpen
2. Porada zaměřená na tematické plánování práce ve třídách, řešení aktuálních problémů.
 - Termín: listopad
3. Pololetní pedagogická porada, hodnocení práce za I. pololetí. Jednání k návrhům na vyšetření školní zralosti.
 - Termín: únor
4. Závěrečná pedagogická porada s podrobným hodnocením dosažených výsledků a závěrů pro další práci na realizaci projektu ŠPZ v příštím školním roce.
 - Termín: červen
5. Neplánované pedagogické porady budou svolány v případě potřeby ředitelkou MŠ.

Plán hospitační a kontrolní činnosti

Cíle a termíny hospitační činnosti a prioritních oblastí kontroly:

Tématické hospitace:

- Sledované činnosti: řízené dopolední činnosti.
 - Cíl hospitace: uplatňování individuálních i skupinových metod vzdělávání, schopnost učitelky zaujmout dítě a nenásilně jej zapojit do činnosti, navozování situací k přirozenému a prožitkovému učení dítěte. Plánování vzdělávací činnosti ve třídě.
 - Termín: říjen 25 – únor 2026. Hospitováno bude u všech učitelek.
 - Hospitující: ředitelka nebo zástupkyně.
- Sledované činnosti: ranní blok.
 - Cíl hospitace: rozvoj pohybových schopností dětí, obsažnost nabídky činností, využití možností individuální práce s dětmi.
 - Termín: leden - červen 2026 dle potřeby. Hospitováno bude U M. Pučálkové, M. Miklášové, Michaely Sedláčkové, D. Drábečkové. Následná hospitace bude zařazena v případě zjištění závažných nedostatků v práci.
 - Hospitující: ředitelka, zástupkyně.

Prioritní oblasti kontroly:

- Pečlivá úprava tříd a přilehlých prostor.
- Úroveň vedení povinné dokumentace třídy.
- Vedení záznamů o dětech.
- Pořádek a čistota v celém areálu školy podle odpovědnosti jednotlivých pracovníků.

Spolupráce s obcí a dalšími partnery

- Využívat dle potřeby služeb pracovníky obce. Termín: průběžně ředitelka a starosta obce.
- Podílet se na každoročních prověrkách BOZP. Termín: květen 2026, ředitelka a zástupce obce.
- Zajišťovat napojení bezpečnostního systému a spolupráce s pultem centrální ochrany. Termín: denně ředitelka, případně Renata Gregorová.
- Udržovat kontakt se starosty spádových obcí (Dobrkovice a Kelníky, Doubravy a Částkov) Termín: podle potřeby odpovídá ředitelka MŠ.
- V případě zájmu středních a vysokých škol umožnit odbornou praxi jejich studentům. Termín: podle potřeby ředitelka, zástupkyně.
- Z obecní knihovny využívat průběžně literaturu dětskou i odbornou včetně periodik a naučné literatury pro mládež. Termín: průběžně knihovnice pí. Zábojníková a všechny učitelky.
- Využívat místních společenských organizací k rozvoji poznání dětí – návštěva hasičské zbrojnice, vycházka ke krmelci, podle možnosti zapojovat rodiče - členy spolků - do akcí MŠ. Termín: trvale všechny učitelky.
- Podílet se na veřejných akcích obce – vítání občánků, setkání se seniory apod. Všechny učitelky.

Příloha č. 4

PLÁN SPOLUPRÁCE Mateřské školy Velký Ořechov okres Zlín, příspěvkové organizace a Základní školy Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvkové organizace

Mateřská škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace a

Základní škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace

uzavírají dohodu o spolupráci ve vzdělávací oblasti:

Harmonogram realizace:

Září:	Sestavení a projednání plánu spolupráce Pracovní setkání vedení obou škol
Říjen:	Společné pouštění draků, při nepřízní počasí soutěže a hry v tělocvičně ZŠ
Leden:	Sáňkování na zahradě MŠ, hry na zahradě
Březen:	Návštěva předškoláků v I. třídě před zápisem Účast učitelky I. třídy na schůzce s rodiči předškoláků
Duben:	Návštěva předškoláků ve školní družině
Květen:	Sportovní soutěže
Červen:	Zhodnocení plánu spolupráce

Po celý školní rok je možná vzájemná spolupráce v oblasti zabezpečování kulturních pořadů a programů pro žáky obou škol. Po vzájemné dohodě je možná spolupráce i v jiných oblastech vzdělávacích aktivit obou stran. Dokument je platný pro školní rok 2025- 2026.

Veškeré aktivity budou realizovány s ohledem naproti epidemiologická opatření MZd ČR a doporučení MŠMT ČR. V případě nepříznivé situace se plánované činnosti přesunou nebo neuskuteční.

Odpovědností za jeho plnění jsou pověřeny učitelky:

Mgr. Michaela Gregorová za mateřskou školu

Mgr. Tereza Řehořová a Michaela Dudová za základní školu

Ve Velkém Ořechově dne 1. září 2025

Mgr. Jitka Lišková

Ředitelka, Základní škola Velký Ořechov,
okres Zlín, příspěvková organizace

Mgr. Alena Maňásková

ředitelka, Mateřská škola Velký Ořechov
okres Zlín, příspěvková organizace

Plán spolupráce s rodiči dětí

Mámo, táto, přidejte se k nám!

Aneb na co se budeme těšit ve školním roce 2025 – 2026 (spolupráce s rodiči dětí)

Všechny aktivity budou posuzovány podle případných protiepidemiologických opatření Mzd.

Září:

- zahájení kroužku Zpívánek u dětí dle zájmu, čtvrtek odpoledne odpovídá M. Pučalíková
- zahájení kurzu Začínáme s angličtinou - předškoláci, dle zájmu, pondělí odpoledne, odpovídá A. Maňásková, M. Gregorová.
- zahájení kroužku Hýbáanky – pondělí odpoledne , Michaela Sedláčková
- zahájení logopedické péče, odpovídá M. Gregorová, M. Miklášová

Říjen:

- Podzimní čarování s přírodninami, všechny učitelky
- Vystoupení předškoláků na Vítání občánků, M. Gregorová, A. Maňásková
- Podzimní slavnost a lampionový průvod

Prosinec:

- Mikulášská nadílka
- Vystoupení na besídce pro seniory pro obce Velký Ořechov.
- Vánoční besídka, všechny učitelky

Únor:

- fašankový karneval, všechny učitelky

Březen

- festival Zlínský škrpálek, všechny učitelky

Duben:

- svátek čarodějnic, všechny učitelky
- schůzka s rodiči předškoláků a ukázkou vzdělávací práce před zápisem do ZŠ

Květen:

- zahradní slavnost pro maminky, všechny učitelky
- hravé odpoledne ve školce - pro nově přijaté děti a jejich rodiče, všechny učitelky
- vystoupení na Vítání občánků

Červen:

- dětský den, všechny učitelky
- výlet, všechny učitelky
- rozloučení s předškoláky, všechny učitelky
- nocování ve školce, všechny učitelky

Všechny pedagogické pracovnice jsou rodičům k dispozici k výchovným konzultacím, Každou první středu v měsíci od 12 do 13 hodin jsou stanoveny po předchozí domluvě konzultační hodiny s konkrétní učitelkou. V průběhu ledna - března jsou pak plánovány rozhovory s rodiči, jejichž dětem doporučujeme vyšetření školní zralosti. Plán aktivit je předběžný a může být měněn či doplňován. Očekávány jsou návrhy, připomínky a pomoc z řad rodičů.

Plán rozvoje pedagogických pracovníků

V období let 2025 – 2026 se zaměříme na proškolení v následujících oblastech:

- Předmatematická a předčtenářská gramotnost
- Rozvoj vlastních pedagogických dovedností a zkušeností dle zaměření každé učitelky i potřeb školy

Předpokládáno je samostudium doporučené literatury v pedagogické knihovně MŠ, která je průběžně aktualizována a doplňována (viz kapitola 2.3.4.) Účast na akcích NIDV Praha, SSŠ Zlín i jiných subjektů. Platí pro všechny učitelky.

Aktualizace poznatků a informací k práci s integrovanými dětmi a k logopedické prevenci. Studium literatury + účast na odborných seminářích. Týká se M. Gregorové, M. Miklášové.

Doplňování poznatků v oblasti jednotlivých výchovných okruhů: nové metodické postupy, techniky, metody a formy práce. Studium literatury, odborných časopisů. Účast na akcích DVPP dle vlastního zájmu i potřeb školy - všechny učitelky.

Uvádění do praxe – začínající Denisa Drábečková, uvádí Mgr. Marcela Miklášová dle stanoveného plánu.

Získání přehledu v oblasti pracovně - právních, ekonomických, obecně - právních a dalších manažerských vědomostech a dovednostech. Týká se ředitelky a zástupkyně ředitelky MŠ - studium dokumentů, literatury, účast na školeních.

Školení zaměstnanců v PO a BOZP - září 2025 .

Pravidelné školení zaměstnanců v oblasti první pomoci - všechny učitelky, únor 2026.